

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2005/42

Karar Sayısı : 2006/27

Karar Günü : 23.2.2006

Resmi Gazete Tarih-Sayısı : 23.03.2007-26471

İPTAL DAVASINI AÇAN: Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer

İPTAL DAVASININ KONUSU: 26.4.2005 günlü, 5336 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 2. maddesiyle 4.6.1937 günlü, 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu'na eklenen Ek 24. maddenin ikinci ve son fıkralarının, Anayasa'nın 6., 7., 38. ve 128. maddelerine aykırılığı savıyla iptallerine ve yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi istemidir.

II- YASA METİNLERİ

A- İptali İstenilen Yasa Kuralı

26.4.2005 günlü, 5336 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 2. maddesi ile 3201 sayılı kanuna eklenen ve iptali istenilen kuralları da içeren EK 24. madde şöyledir:

“Emniyet Teşkilatının polis memuru ihtiyacını karşılamak üzere, Maliye Bakanlığı ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile polis meslek eğitim merkezleri açılabilir.

En az dört yıllık yüksek öğretim kurumlarından veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olup, sınav tarihi itibarıyla 27 yaşından gün almayan erkek ve bayanlar ile askerliğini yapmış 29 yaşından gün almamış erkek adaylar arasında yapılacak seçme sınavında başarılı olanlar, altı aydan az olmamak üzere polis meslek eğitimine alınırlar.

Polis meslek eğitim merkezlerinde eğitim-öğretim, parasız yatılı ve üniformalı olup, öğrencilerin iâşe, ibate ve sağlık giderleri ile diğer istihkakları Devletçe karşılanır. Ayrıca, öğrencilere polis meslek yüksek okulu öğrencilerine ödenen miktar kadar harçlık ödenir.

Polis meslek eğitim merkezlerindeki eğitim-öğretim süresi içerisinde; giriş şartlarını taşımadıkları sonradan anlaşılanlar, eğitim ve öğretimini başarı ile tamamlayamayanlar, sağlık ve disiplin yönünden polis olamayacağına yetkili kurullarca karar verilenlerin polis meslek eğitim merkezleri ile ilişkileri kesilir. Sağlık veya ölüm dışındaki nedenlerle ilişkisi kesilenlerden, ödenen harçlık ve yapılan masraflar kanunî faizi ile birlikte tahsil edilir.

Polis meslek eğitim merkezlerinde eğitimlerini başarı ile tamamlayanlar, Emniyet Genel Müdürlüğü kadrolarına aday polis memuru olarak atanırlar. Bu şekilde atananlar, atanma

tarihinden itibaren altı yıl süreyle başka kurumlara nakil yoluyla atanamazlar. Bu süre zarfında memuriyetten çekilen, çekilmiş sayılan, meslekten veya memuriyetten çıkarma cezası alan ve aslî memurluğa atanamayarak ilişiği kesilenler, mecburi hizmet sürelerinin kalan her yılı için, kendilerine yapılmış olan öğretim masraflarını tazminat olarak ödemek zorundadırlar.

Polis meslek eğitim merkezlerinin kuruluş ve çalışma usûl ve esasları; bu merkezlerde eğitime alınacak öğrencilerde aranacak şartlar, mezun oldukları okulların nitelikleri, yapılacak sınavlar, disiplin ve eğitim-öğretimle ilgili konular, öğrenciliğın sona ermesi, tazminat ve yükümlülük esasları ile giyecekleri kıyafetler ve diğeri hususlar İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

B- Dayanılan Anayasa Kuralları

Dava dilekçesinde Anayasa'nın 6., 7., 38. ve 128. maddelerine dayanılmıştır.

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi gereğince, Mustafa BUMİN, Haşım KILIÇ, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Tülay TUĞCU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Mustafa YILDIRIM, Cafer ŞAT, A. Necmi ÖZLER ve Serdar ÖZGÜLDÜR'ün katılımlarıyla 12.5.2005 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine, yürürlüğü durdurma isteminin bu konudaki raporun hazırlanmasından sonra karara bağlanmasına oybirliğiyle karar verilmiştir.

IV- ESASIN İNCELENMESİ

Dava dilekçesi ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, iptali istenilen yasa kuralları, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğeri yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşölüp düşünölüdü:

A- Ek 24. Maddenin İkinci Fıkrasının İncelenmesi

Dava dilekçesinde, “en az dört yıllık yüksek öğretim kurumlarından veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından” mezun olanlar arasında yapılacak seçme sınavında başarılı olanlardan polis meslek eğitim merkezlerinde eğitime alınıp eğitimlerini başarı ile tamamlayanların aday polis memuru olarak atanmalarını öngören kuralın, öğrencilik statüsüyle memurluk statüsü arasında zorunlu yasal bir bağ kurduğundan hareketle, eğitim merkezlerine alınacak öğrencilerin ve bitirilen okulların niteliklerine ilişkin düzenlemelere yer verilmeksizin buna ilişkin esasların İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmeliğe bırakılmasının Anayasa'nın 6., 7. ve 128. maddelerine aykırılığı ileri sürölmüştür.

İptali istenilen fıkrada, en az dört yıllık yüksek öğretim kurumlarından veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olup, sınav tarihi itibarıyla 27 yaşından gün almayan erkek ve bayanlar ile askerliğini yapmış 29 yaşından gün almamış erkek adaylar arasında yapılacak seçme sınavında başarılı olanların, altı aydan az olmamak üzere polis meslek eğitimine alınacakları öngörölmüştür.

Anayasa'nın 7. maddesinde yasama yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğı, bu yetkinin devredilemeyeceğı kuralı yer almaktadır. Yürütme organına düzenleme yetkisi veren bir yasa kuralının Anayasa'nın 7. maddesine uygun olabilmesi için temel ilkeleri

koyması, çerçeveyi çizmesi, sınırsız, belirsiz, geniş bir alanı yönetimin düzenlemesine bırakmaması gerekir. Bununla birlikte, yasada temel esasların belirlenmesi koşuluyla, uzmanlık ve teknik konulara ilişkin ayrıntıların düzenlenmesinin yürütmeye bırakılması Anayasa'ya aykırılık oluşturmaz.

İkiyüzbini aşkın mensubu ve çok geniş bir faaliyet alanı bulunan Emniyet Teşkilatının ihtiyaç ve beklentilerine yanıt verebilecek nitelikte polislerin yetiştirilmesi amacıyla yapıldığı anlaşılan düzenlemenin; polis meslek eğitimine alınacak adaylar için en az dört yıllık yüksek öğretim kurumlarından veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olma ölçütü ile birlikte yaş ve sınav koşulları öngörmesi ve adayların tabi tutulacakları eğitim süresini de belirlemesi dikkate alındığında açık, objektif ve çerçevesi belirlenmiş nitelikte olduğu görülmektedir. Belirli önemde bazı kamu hizmetlerinin özelliklerini gözeterek gerçekleştirdiği bu tür düzenlemeler yasakoyucunun, anayasal ilkelere bağlı kalmak ve hizmetin gereklerini dikkate almak koşuluyla takdir yetkisi içinde kalan yasama işlemleridir.

Anayasa'nın 128. maddesinde, Devlet'in, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütüleceği, bu kapsama giren personelin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülüklerinin de yasayla düzenleneceği öngörülmüştür.

Polis meslek eğitim merkezlerinde eğitimlerini başarı ile tamamlayanların Emniyet Genel Müdürlüğü kadrolarına aday polis memuru olarak atanacak olmaları öğrencilerin daimi ve sabit kamu hizmetleri kadrosunda yer alan, bürokratik hiyerarşi içerisinde bulunan ve Devlet'ten maaş alan görevliler oldukları anlamına gelmediğinden öğrencilik statüsü içerisinde bulunan kişilerle ilgili düzenlemelerin memur ve kamu görevlilerinin statülerini düzenleyen anayasal ilke uyarınca değerlendirilmesi söz konusu olamaz.

Açıklanan nedenle, iptali istenilen kural Anayasa'nın 7. ve 128. maddelerine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Konunun, Anayasa'nın 6. maddesiyle ilgisi görülmemiştir.

Tülay TUĞCU, Fulya KANTARCIOĞLU ve Şevket APALAK bu görüşe katılmamışlardır.

B- Ek 24. Maddenin Son Fıkrasının İncelenmesi

1- “Mezun oldukları okulların nitelikleri” ibaresi

Dava dilekçesinde, polis meslek eğitim merkezlerine alınacak öğrencilerin bitirdikleri okulların niteliklerinin İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmeliğe bırakılmasının Anayasa'nın 6., 7. ve 128. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Ek 24. maddenin son fıkrasında “Polis meslek eğitim merkezlerinin kuruluş ve çalışma usûl ve esasları; bu merkezlerde eğitime alınacak öğrencilerde aranacak şartlar, mezun oldukları okulların nitelikleri, yapılacak sınavlar, disiplin ve eğitim-öğretimle ilgili konular, öğrenciliğin sona ermesi, tazminat ve yükümlülük esasları ile giyecekleri kıyafetler ve diğer hususlar İçişleri Bakanlığıınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.” denilerek hususlar belirtilmektedir.

Anayasa'nın 7. maddesinde “Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisinindir. Bu yetki devredilemez” denilmektedir. Buna göre, yasakoyucunun temel ilkeleri koymadan, çerçeveyi çizmeden yürütmeye yetki vermemesi, sınırsız, belirsiz bir alanı yönetimin düzenlemesine bırakmaması gerekir. Yasa ile yetkilendirme Anayasa'nın öngördüğü biçimde yasa ile düzenleme anlamına gelmez. Yasakoyucu gerektiğinde sınırlarını belirlemek koşuluyla bazı konuların düzenlenmesini idareye bırakabilir. Bu bağlamda, sık sık değişik önlemler alınmasına veya bunların kaldırılmasına gerek görülen ekonomik, teknik, veya benzeri alanlarda temel kurallar saptandıktan sonra ayrıntıların düzenlenmesinin idareye verilmesi, yasama yetkisinin devri olarak nitelendirilemez.

Maddenin son fıkrasında, eğitime alınacak öğrencilerin “mezun oldukları okulların nitelikleri”nin İçişleri Bakanlığı'nca çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği öngörülerek, Madde'nin ikinci fıkrasında yer alan “en az dört yıllık yüksek öğretim kurumlarından veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yüksek öğretim kurumları” ibaresiyle çizilen çerçevenin, değiştirilmesine olanak tanınması, bu konudaki yasama yetkisinin idareye devri anlamına geleceğinden Anayasa'nın 7. maddesine aykırıdır. İbare'nin iptali gerekir.

Kural, Anayasa'nın 7. maddesine aykırılığı nedeniyle iptal edildiğinden, Anayasa'nın 6. ve 128. maddeleri yönünden inceleme yapılmamıştır.

2- Fıkranın geri kalan bölümleri

Dava dilekçesinde, polis meslek eğitim merkezlerinin kuruluş ve çalışma usul ve esasları, bu merkezlerde eğitime alınacak öğrencilerde aranacak şartlar, yapılacak sınavlar, disiplin ve eğitim-öğretimle ilgili konular, öğrenciliğin sona ermesi, tazminat ve yükümlülük esasları ile giyecekleri kıyafetler ve diğer hususların İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenecek olmasının Anayasanın 6., 7. ve 128. maddelerine, disiplin suç ve cezalarının düzenlenmesini öngören kuralın ayrıca Anayasa'nın 38. maddesine de aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Anayasa'nın 38. maddesinin ilk fıkrasında, “Kimse, kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz”, üçüncü fıkrasında da “ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur” denilerek “suç ve cezanın yasallığı” ilkesi getirilmiştir.

İdarenin faaliyetleri çok çeşitli ve değişken olduğundan disiplin cezasını gerektirecek fiillerin tümünün kanunda belirlenmesi güç ve hatta olanaksızdır. Disiplin suç ve cezalarının genel çizgileriyle yasalarda belirtilerek, bunlar arasında bağlantı kurma işinin yönetime bırakılması, Anayasa'nın 38. maddesine aykırılık oluşturmaz.

Fıkranın kalan kısmında düzenleme yapma yetkisinin İçişleri Bakanlığı'na bırakılması, Yasa'da çerçevenin çizilmiş ve genel esasların belirtilmiş olması nedeniyle Anayasa'nın 7. maddesine aykırı değildir.

Fıkranın geri kalan bölümüne yönelik iptal isteminin reddi gerekir.

Konunun Anayasa'nın 6. ve 128. maddeleri ile ilgisi görülmemiştir.

Fulya KANTARCIOĞLU ve Şevket APALAK fıkranın “...polis meslek eğitim merkezlerinin kuruluş ve çalışma usûl ve esasları...” bölümünün, Tülay TUĞCU ve Fulya KANTARCIOĞLU “... bu merkezlerde eğitime alınacak öğrencilerde aranacak şartlar...”

bölümünün, Tülay TUĞCU, Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, A. Necmi ÖZLER ve Şevket APALAK "...disiplin..." sözcüğünün, Fulya KANTARCIOĞLU fıkranın kalan bölümünün iptali gerektiği görüşü ile bu görüşe katılmamışlardır.

V- YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİ

26.4.2005 günlü, 5336 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 2. maddesiyle 4.6.1937 günlü, 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu'na eklenen ek 24. maddenin:

1- İkinci fıkrasına yönelik iptal istemi 23.2.2006 günlü, E. 2005/42, K. 2006/27 sayılı kararla reddedildiğinden, bu fıkra ile ilişkin yürürlüğün durdurulması isteminin REDDİNE,

2- Son fıkrasının;

a- "... mezun oldukları okulların nitelikleri, ..." bölümünün yürürlüğünün durdurulması isteminin, koşulları oluşmadığından REDDİNE,

b- Kalan bölümüne yönelik iptal istemi 23.2.2006 günlü, E. 2005/42, K. 2006/27 sayılı kararla reddedildiğinden, bu bölüme ilişkin yürürlüğün durdurulması isteminin REDDİNE,

23.2.2006 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

VI- SONUÇ

26.4.2005 günlü, 5336 sayılı "Emniyet Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"un 2. maddesiyle 4.6.1937 günlü, 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu'na eklenen ek 24. maddenin:

1- İkinci fıkrasının, Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal isteminin REDDİNE, Tülay TUĞCU, Fulya KANTARCIOĞLU ile Şevket APALAK'ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

2- Son fıkrasının;

a- "Polis meslek eğitim merkezlerinin kuruluş ve çalışma usûl ve esasları; ..." bölümünün, Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal isteminin REDDİNE, Fulya KANTARCIOĞLU ile Şevket APALAK'ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

b- "... bu merkezlerde eğitime alınacak öğrencilerde aranacak şartlar, ..." bölümünün, Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal isteminin REDDİNE, Tülay TUĞCU ile Fulya KANTARCIOĞLU'nun karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

c- "... mezun oldukları okulların nitelikleri, ..." bölümünün, Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, OYBİRLİĞİYLE,

d- "... disiplin ..." sözcüğünün, Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal isteminin REDDİNE, Tülay TUĞCU, Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, A. Necmi ÖZLER ile Şevket APALAK'ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

Esas Sayısı : 2005/42
Karar Sayısı : 2006/27

e- Kalan bölümünün, Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal isteminin REDDİNE, Fulya KANTARCIOĞLU'nun karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

23.2.2006 gününde karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Tülay TUĞCU	Haşim KILIÇ	Sacit ADALI
Üye	Üye	Üye
Fulya KANTARCIOĞLU	Ahmet AKYALÇIN	Mehmet ERTEN
Üye	Üye	Üye
A. Necmi ÖZLER	Serdar ÖZGÜLDÜR	Şevket APALAK
Üye	Üye	
Serruh KALELİ	Osman Alifeyyaz PAKSÜT	

KARŞIOY

Emniyet Teşkilatı Kanunu'na 5336 sayılı Yasa ile eklenen ek 24. maddenin ikinci fıkrasındaki, polis meslek eğitime alınacak kişilerde aranan en az dört yıllık yüksek öğretim

kurumlarından mezun olma koşulu, bu kişilerin eğitim süreleri sonunda mesleğe atanacakları gözönünde tutulduğunda kamu hizmetine girme koşulunu oluşturmaktadır.

Anayasa'nın 128. maddesi gereği memuriyete atanacak kişilerin niteliklerinin ve atanmalarının yasayla düzenlenmesi zorunludur.

İptali istenilen bölümde ise sadece dört yıllık yüksek okul mezunu olmak koşulu getirilmiş olup, bu koşulun kolluk görevi yapacak olan polis memurları için yeterli ölçüde belirgin olmadığı açıktır. Bu husus Anayasa'nın öngördüğü idarenin yasallığı ilkesine aykırıdır.

Maddenin son fıkrasının “Merkezlerde eğitime alınacak öğrencilerde aranacak şartlar”ın yönetmelikle düzenleneceğini öngören bölümü de aynı gerekçeyle Anayasa'nın 128. maddesindeki hükme aykırılık teşkil etmektedir.

Son fıkra da yönetmelikle düzenlenmesi öngörülen bir hususta eğitime alınacak öğrencilerin disiplinle ilgili konularıdır. Anayasa'nın 38. maddesinde ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur denmektedir. Bu bağlamda disiplin suç ve cezalarının da, suç ve cezada kanunilik ilkesine tabi olduğu kuşkusuz olup, fıkra da disiplin konusunu düzenleyen herhangi bir ilke veya sınır konulmamıştır. Bu nedenle sözcük Anayasa'nın 38. maddesine aykırıdır.

Açıklanan nedenlerle, yukarıda belirtilen bölümler ile sözcüğün Anayasa'nın 7., 38. ve 128. maddelerine aykırı olduğu ve iptali gerektiği düşüncesiyle çoğunluk kararına katılmıyorum.

Başkan

Tülay TUĞCU

KARŞIOY GEREKÇESİ

3201 Sayılı Emniyet Teşkilâtı Kanunu'na 5336 sayılı Yasa ile eklenen Ek Madde 24'ün ikinci fıkrasında, “En az dört yıllık yüksek öğretim kurumlarından veya bunlara denkliği kabul

edilen yurt dışındaki yüksek ğretim kurumlarından mezun olup, sınav tarihi itibarıyla 27 yaşımdan gün almayan erkek ve bayanlar ile 29 yaşımdan gün almamış erkek adaylar arasında yapılacak seçme sınavında başarılı olanlar, altı aydan az olmamak üzere polis meslek eğitimine alınırlar”; son fıkrasında da “Polis meslek eğitim merkezlerinin kuruluş ve çalışma usul ve esasları; bu merkezlerde eğitime alınacak öğrencilerde aranacak şartlar, mezun oldukları okulların nitelikleri, yapılacak sınavlar, disiplin ve eğitim-öğretimle ilgili konular, öğrenciliğin sona ermesi, tazminat ve yükümlülük esasları ile giyecekleri kıyafetler ve diğer hususlar İçişleri Bakanlığınca ıkarılacak yönetmelikle düzenlenir” denilmektedir. Madde'nin beşinci fıkrasında ise, dördüncü fıkrasında sayılan giriş şartlarının taşınmadığının sonradan anlaşılmaması, başarısızlık, sağlık ve disiplinle ilgili nedenlerle ilişdiğin kesilmesi dışında, polis meslek eğitim merkezlerinde eğitimlerini başarıyla tamamlayanların Emniyet Genel Müdürlüğü kadrolarına aday polis memuru olarak atanacakları belirtilmiştir. Buna göre, idareye eğitimlerini başarıyla tamamlayanları polis memurluğuna atayıp, atamama hususunda takdir yetkisi verilmeyerek “bağlı yetki” esası kabul edilmiştir. Bu nedenle Madde'nin ikinci fıkrası uyarınca, polis meslek eğitimine alınanların polis memuru olarak atanmak üzere alındıklarında kuşku bulunmadığından, niteliklerinin atanmalarının, görev ve yetkileri ile, hakları ve yükümlülüklerinin, aylık, denek ve diğer özlük işlerinin yasayla düzenlenmesi Anayasa'nın 128. maddesinin ikinci fıkrasının gereğidir. Anayasa'nın 7. maddesinde de yasama yetkisinin Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin olduğu; bu yetkinin devredilemeyeceği belirtilmektedir. Bu ilke uyarınca, yürütme organına genel, sınırsız, esasları ve erevesi belirsiz bir düzenleme yetkisi verilemez. Yürütme organının yasayla yetkilendirilmiş olması da yasayla düzenleme anlamına gelmeyeceğinden, yürütmeye devredilen yetkinin Anayasa'ya uygun olabilmesi için yasa da sınırlarının çizilmesi temel esasların belirlenmesi gerekir. Ayrıntıların, kimi teknik ve uzmanlıkla ilgili konuların düzenlenmesi ise kuşkusuz idareye bırakılabilir.

Dava konusu ikinci fıkrada, Anayasa'nın 70. maddesinin ikinci fıkrasında, yer alan “Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez” biçimindeki ilke de gözetilip polis olmanın gerektirdiği özellikler belirlenerek bir ereve çizilmesi gerekirken sadece dört yıllık yüksek ğretim ve yaş koşuluna yer verilmesinin kanunla düzenleme olarak kabul olanaklı değildir. İptali istenilen son fıkrada da polis meslek eğitim merkezlerinin kuruluşu, öğrencilerde aranacak koşullar ile bunların mezun oldukları okulların nitelikleri ve sınavlarla ilgili konularda yasal sınırlar belirlenmediği gibi suç ve cezaya ilişkin olması nedeniyle Anayasa'nın 38. maddesi uyarınca yasayla düzenlenmesi gereken disiplin konusunda da temel esaslar gösterilmemiştir.

Öte yandan, Anayasa'nın 8. maddesine göre yürütme yetkisi ve görevi Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından Anayasa'ya ve kanunlara uygun olarak kullanılıp, yerine getirileceğinden, idarenin kaynağını yasa'dan almayan yetki kullanamayacağı açıktır. Anayasa'nın 124. maddesi uyarınca, Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzelkişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak koşuluyla yönetmelik ıkarabileceklerinden, idarenin yönetmelikle düzenleme yapılabilmesi için öncelikle sınırları yasa ile belirlenmiş bir alanın bulunması gerekmektedir. Yasayla yetkilendirme ise yasayla düzenleme anlamına gelmediğinden idareye yasa ile esasları belirlenmemiş, erevesi çizilmemiş bir alanda yönetmelik çıkarma yetkisi verilmesi yasama yetkisinin devri sonucunu doğuracağından Anayasa'nın 7. maddesine de aykırılık oluşturur. Bu bağlamda, ileride polis memurluğuna atanmak amacıyla eğitime alınanların çoğunluk görüşü doğrultusunda Anayasa'nın 128. maddesi kapsamında bulunmadıklarının kabul durumunda da yasa koyucu herhangi bir alanı düzenlemek istediğinde bunu ancak yukarı da belirtilen yasama

Esas Sayısı : 2005/42
Karar Sayısı : 2006/27

yetkisinin devredilmezliği ve idarenin yasallığı ilkesine göre yasal çerçeveyi çizerek gerçekleştirmekle yükümlü olduğundan varılan sonuç değışmeyecektir.

Açıklanan nedenlerle dava konusu kuralların iptali gerektiği düşüncesiyle çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Üye

Fulya KANTARCIOĞLU

KARŞI OY

4.6.1937 günlü, 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu'na 5336 sayılı Kanun ile eklenen Ek 24. maddenin son fıkrasında yer alan disiplinle ilgili konuların yönetmelikle düzenleneceğine dair kuralın, Anayasa'ya aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi istenilmiştir.

Anayasa'nın suç ve cezalara ilişkin esaslar başlıklı 38. maddesinde "... Kimse, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz.", "...Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur." denilerek, suç ve cezaların herhangi bir ayırım gözetmeksizin kanunla konulması gerektiğini hükme bağlamıştır.

Suçta ve cezada kanunilik ilkesi olarak da ifade edilen bu husus ile kişi hak ve hürriyetlerinin güvence altına alınması sağlanmak istenmektedir. Cezaların, kişi hak ve hürriyetlerini sınırlayabileceği gibi kimi yaptırımların hakları kullanılamaz hale getireceğinde de kuşku bulunmamaktadır. Nitekim, 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu'na 5336 sayılı Kanun ile eklenen Ek 24. maddenin dördüncü fıkrasında, disiplin yönünden polis olamayacağına yetkili kurullarca karar verilenlerin polis meslek eğitim merkezleri ile ilişkilerinin kesileceğine ilişkin yaptırım, elde edilen bir hakkı kullanılmaz hale getirilebilmektedir. Buna göre, disiplin suç ve cezalarının da ayırmısız olarak suç ve cezada kanunilik ilkesini öngören 38. madde kapsamında değerlendirilerek, bunların da kanunla düzenlenmesi gerekmektedir.

Bu nedenle disiplin suç ve cezaları ile ilgili konuların kanun yerine yönetmelikle düzenleneceğini öngören kural, Anayasa'nın 38. maddesine aykırıdır.

Yukarda açıklanan gerekçe uyarınca kuralın iptali gerektiğinden, redde ilişkin çoğunluk kararındaki görüşe katılmadım.

Üye

Mehmet ERTEN

AZLIK OYU

5336 sayılı Yasa'nın 2. maddesiyle 3201 sayılı Yasa'ya eklenen ek 24. maddenin;

1- İkinci Fıkrası Yönünden:

Anayasa'nın 128. maddesinde, kamu hizmetlerini yürüten memur ve diğer kamu görevlilerinin nitelik, atama, görev, yetki, hak ve yükümlülüklerinin yasayla düzenlenebileceği öngörülmüştür.

Polis meslek eğitim kuruluşlarına alınacak kişiler bu eğitimleri sonucu polis memuru olarak kamu hizmetine katılacaklardır. Burada eğitime katılanlara yalnızca öğrenci nitelmesi yapmak, eğitim sonucu polis memurluğunun başlayacak olmasını göz ardı etmek olur. Eğitim merkezine alınma koşulları bu anlamda kamu hizmetine girme koşulu da olmaktadır.

Bu bakımdan, kamu görevlilerinin nitelikleri arasında yer tuttuğunda kuşku bulunmayan polis eğitim merkezine girecek olanların bitirecekleri lisans kurumlarının tek tek sayılarak açık bir biçimde Yasa'da belirtilmesi anayasal bir gerekliliktir. Yürütülecek kolluk hizmetinin doğal gerekleri yanında, yükseköğretimin çok farklı alanları konu alan lisans disiplinlerinin varlığı belirtilen gerekliliğin ayrı nedenleridir.

2- Son Fıkrasının “Polis meslek eğitim kuruluşlarının çalışma usul ve esasları...” Bölümüyle “...disiplin...” Sözcüğü Yönünden:

Anayasa'nın 123. maddesinde, idarenin kanunla düzenleneceği belirtilmiştir.

Polis meslek eğitim kuruluşları, merkezi idarenin genel yapısı içinde yer alan ve polis memurlarını yetiştiren kurumlardır. Bu özellikleri ve idare olma nitelikleri, anılan kuruluşların çalışma usul ve esaslarının idari düzenlemelere bırakılmadan yasayla düzenlenmesini gerektirmektedir.

Bu genellik yanında, Anayasa'nın 7. maddesinde öngörülen yasama yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne ait olduğu ve devredilemeyeceği yolundaki kural, çerçevesi çizilmeden ve sınırları belirtilmeden yürütme organına düzenleme yetkisi verilmesine engel olmaktadır.

Bu bakımdan, polis meslek eğitim kuruluşlarının çalışma usul ve esaslarının yönetmeliğe bırakılması Anayasa'ya aykırıdır.

Öte yandan, Anayasa'nın 38. maddesinde ceza ve ceza yerine geçen tedbirlerin ancak kanunla düzenlenebileceği açıklanmıştır. Anayasa ceza ve suç konusunda bir ayırım yapma yoluna da gitmemiştir.

Bu kurala karşın, suç ve ceza niteliği taşıyan disiplinle ilgili olarak yasal düzenleme yapılmaksızın, bu konuları yönetmeliğe bırakmak Anayasa'nın cezanın yasallığı ilkesine aykırı olmaktadır.

Sonuç:

Açıklanan nedenlerle, davaya konu Yasa'nın ek 24. maddesinin ikinci fıkrasının ve son fıkrasındaki “polis meslek eğitim kuruluşlarının çalışma usul ve esasları” bölümüyle “disiplin” sözcüğünün sırasıyla Anayasa'nın 128., 123., 7. ve 38. maddelerine aykırılığından ötürü iptalleri gerekeceği oyuyla karara karşıyım.

Üye

Şevket APALAK

KARŞIOY GEREKÇESİ

Ek 24. madde, Polis Meslek Yüksek Okulları mezunları ile ülkenin polis ihtiyacının karşılanamaması nedeniyle, bu ihtiyacın 4 yıllık yüksek öğretim kurumlarından mezun olanlara en az 6 ay meslek eğitimi verilerek Emniyet Teşkilatına kazandırılmaları suretiyle karşılanması amacıyla çıkarılmış yasal bir düzenlemedir. Bu madde uyarınca açılacak polis eğitim merkezlerinde eğitime tabi tutulacak polis adayları ile ilgili disiplin suç ve cezalarına ilişkin esaslara da düzenlemede yer verilmesi gerekmektedir.

Anılan madde incelendiğinde, “disiplin” sözcüğü dışında bu konuda herhangi bir esas belirlenmediği ve konunun tümüyle yönetmeliğe bırakıldığı görülmektedir. Böyle bir düzenleme, yasa ile düzenleme niteliğinde sayılamaz. Polis adaylarının öğrenci statüsünde olmaları nedeniyle disiplin suçları yönetmelikle belirlenebilir ise de, disipline aykırı nitelikteki eylemlerin karşılığı olarak verilecek cezaların neler olduğu ve derecesi ile süresinin ne olacağı hususlarının yasa ile düzenlenmesi “cezada yasallık” ilkesi gereğidir. Bu nedenle iptali istenilen kuraldaki “disiplin” sözcüğü Anayasa'nın 7. ve 38. maddelerine aykırı olup iptali gerektiği görüş ve düşüncesinde olduğumdan aksi yöndeki çoğunluk kararına katılmadım.

Üye

A. Necmi ÖZLER